

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

**دانشکده علوم انسانی
گروه علمی تربیت بدنی**

عنوان پایان نامه :

بررسی انتظارات شغلی دانشجویان تربیت بدنی
از اشتغال و آینده‌ی شغلی آنان در استان یزد

نگارش: حمیده حدادزاده یزدی

استاد راهنما: دکتر ابوالفضل فراهانی

پایان نامه

**برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته تربیت بدنی**

اسفندماه ۱۳۸۷

بسمه تعالی

تصویب پایان نامه نامه / رساله

پایان نامه / رساله تحت عنوان :

که توسط در مرکز تهیه و به هیأت داوران ارائه گردیده است مورد تأیید می باشد
تاریخ دفاع: نمره: درجه ارزشیابی:

اعضای هیأت داوران:

<u>نام و نام خانوادگی</u>	<u>هیأت داوران</u>	<u>مرتبہ علمی</u>	<u>امضاء</u>
۱-	استاد راهنما		
۲-	استاد داور		
۳-	نماینده گروه آموزشی		
۴-	نماینده تحصیلات تکمیلی		
۵-	نماینده مدیریت آموزشی و تحصیلات تکمیلی		

تقدیم: به پدرم آن تندیس رنج و بردباری ،
به مادرم آن اسوه صبر و استقامت ،
به همسرم که با مهربانی هایش همیشه مرا یاری
می کند و
به همه دوستانی که دوستشان دارم.

از استاد ارجمند جناب آقای دکتر ابوالفضل فراهانی که با راهنمایی های بخردانه و ارزشمند خود چه در دوران تحصیل و چه تهیه و تدوین این پایان نامه مرا همراهی نموده اند، کمال تشکر را دارم.

چکیده

دستیابی به نظرات دانشجویان نسبت به آینده شغلی آنان جهت برنامه ریزی آموزشی و پژوهشی مراکز آموزش عالی ضروری به نظر می رسد. هدف تحقیق حاضر بررسی انتظارات شغلی دانشجویان تربیت بدنی از اشتغال و آینده شغلی آنان در استان یزد میباشد. انتخاب دانشجویان به صورت موردی-تصادفی واز بین ۳۷۴ نفر دانشجوی مشغول به تحصیل در دانشگاه یزد و دانشگاه آزاد اسلامی و پیام نور تفت در استان یزد صورت گرفته و تعداد ۱۴۵ نفر به عنوان نمونه جامعه آماری انتخاب شدند. در این پژوهش از روش توصیفی استفاده شده است. ابزار این پژوهش پرسشنامه‌ی محقق ساخته شامل ۴۵ گویه بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت بود، که پس از تعیین اعتبار و پایایی، توسط اعضای نمونه تکمیل و مورد محاسبه و تجزیه تحلیل نهایی قرار گرفته و نتایج در قالب جدول توزیع فراوانی و نمودار فراوانی درصدی بیان شد. برای محاسبات آماری از آزمونهای آماری ضریب همبستگی پیرسون، آزمون t، وخی دو توسط نرم افزار کامپیوتری SPSS استفاده شد.

نتایج پژوهش نشان می دهد که ۹۴/۵٪ دانشجویان تربیت بدنی انتظار نشان دادن قابلیت‌ها و توانایی‌ها را توسط شغل آینده‌ی خود دارند و ۱۴/۵٪ از آنها تمایل به تغییر رشته دارند. تعداد زیادی از دانشجویان رضایت مندی از وضعیت شغلی آینده‌شان را در ارتباط مستقیم با کیفیت تحصیلی خود می دانند. همچنین ۷۹/۱۳٪ از دانشجویان دروس تخصصی دانشگاه را در آماده سازی برای شغل آینده آنان موثر می دانند. به علاوه توجه به رفع نیازهای اقتصادی در قالب تسهیلات با سود کم و خدمات بهداشتی- درمانی و امکانات جهت ادامه تحصیل مورد تاکید ۷۸/۶٪ قرار گرفته است.

نتایج پژوهش حاکی از دغدغه‌ی یافتن شغل آینده به عنوان یکی از مشکلات دانشجویان و تاکید بر لزوم دخالت دولت در آینده‌ی شغلی فارغ التحصیلان این رشته است. از طرفی نتایج نشانگر وجود میزان زیادی از علاقه مندی به رشته توسط دانشجویان تربیت بدنی می باشد. بین تصور از آینده شغلی و کیفیت تحصیلی دانشجویان هیچگونه رابطه معناداری بدست نیامد.

واژه‌های کلیدی:

انتظارات شغلی، اشتغال، آینده شغلی، دانشجوی تربیت بدنی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	فصل اول: طرح تحقیق
۳	۱-۱-مقدمه
۳	۱-۲- بیان مسأله
۵	۱-۳- ضرورت مسأله
۶	۱-۴- اهداف طرح
۶	۱-۴-۱- هدف کلی
۶	۱-۵- سئوالات تحقیق
۷	۱-۶- واژه‌ها و اصطلاحات کلیدی
۷	۱-۶-۱-انتظارات شغلی
۷	۱-۶-۲-دانشجوی تربیت بدنی
۷	۱-۶-۳-رضایت شغلی
۸	۱-۶-۴- شغل
۸	۱-۶-۵-آینده شغلی
۸	۱-۶-۶- اشتغال
۸	۱-۷- محدودیت‌های تحقیق
۸	۱-۷-۱-محدودیت‌های غیر قابل کنترل
۹	۱-۷-۲-محدودیت‌های قابل کنترل
۱۰	فصل دوم : مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۱۱	مقدمه
۱۱	۱-۲- مبانی نظری
۱۱	۱-۲-۱-انتظارات
۱۱	۱-۲-۲-انتظارات و سازمان
۱۵	۱-۲-۳- انتظارات شغلی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵	۲-۱-۴- انتظار و امکان
۱۶	۲-۱-۵- امکان یا دسترسی
۱۹	۲-۱-۶- انگیزش
۱۹	۲-۱-۷- انتظارات و انگیزش
۲۰	۲-۱-۸- نقش انگیزش در سازمان
۲۰	۲-۱-۹- الگوی عمومی انگیزش
۲۱	۲-۱-۱۰- نظریه های انگیزشی مرتبط با رضایت شغلی
۲۱	۲-۱-۱۰-۱- نظریه ی X و Y
۲۲	۲-۱-۱۰-۲- نظریه ی هال
۲۳	شیوه ی هرزبرگ
۲۳	۲-۱-۱۱- سازش شغلی
۲۴	۲-۱-۱۲- رضایت شغلی
۲۶	۲-۱-۱۲-۱- نظریه های رضایت شغلی
۲۶	۱. نظریه نیازها
۲۶	۲. نظریه انتظارات
۲۷	۳. نظریه نقشی
۲۷	۲-۱-۱۳- اشتغال
۲۸	۲-۱-۱۳-۱- تقسیم بندی اشتغال
۲۸	الف- اشتغال کامل
۲۸	ب- اشتغال ناقص
۲۸	۲-۱-۱۳-۲- تعریف اشتغال
۲۸	۲-۱-۱۳-۳- قوانین و مقررات اشتغال
۲۹	۲-۱-۱۴- شغل
۳۰	۲-۱-۱۴-۱- استاندارد شغل

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳۰	۲-۱۴-۱-۲- انتخاب شغل
۳۰	۲-۱۴-۳- اهداف انتخاب شغل
۳۰	۲-۱۴-۴- شغل (کار) و تامین انتظارات (نیازها)
۳۲	۲-۱-۱۵- انتظارات شغلی و رضایت شغلی
۳۳	۲-۱-۱۶- معنی دار سازی شغل
۳۴	۲-۱-۱۷- مؤلفه‌های معنی دار سازی شغل
۳۵	۲-۱-۱۷-۱- طراحی شغل
۳۷	۲-۱-۱۷-۲- چرخش شغل
۳۷	۲-۱-۱۷-۳- گسترش افقی شغل
۳۸	۲-۱-۱۷-۴- غنی سازی و توسعه عمودی شغل
۳۸	۲-۱-۱۷-۵- یکپارچگی شغل
۳۹	۲-۱-۱۷-۶- مسؤولیت پذیری شغل
۳۹	۲-۱-۱۷-۷- چالشی بودن شغل
۳۹	۲-۱-۱۷-۸- مشارکت
۳۹	۲-۱-۱۸- آموزش شغلی
۴۰	۲-۱-۱۹- نقش آموزش در آینده‌ی شغلی (تعلیمات شغلی)
۴۰	۲-۱-۲۰- اصول آموزش‌های شغلی
۴۱	الف- ایجاد انگیزش
۴۱	ب- ایجاد زمینه‌های پیشرفت
۴۱	ج- تاکید بر اجبار یادگیری
۴۲	د- تمرین و کارآموزی
۴۲	هـ- تقسیم تعلیمات شغلی به دوره‌های کوتاه مدت یادگیری
۴۳	و- تفاوت‌های فردی
۴۳	۲-۱-۲۱- اهمیت و لزوم آموزش برای آینده‌ی شغلی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۴	۲-۱-۲۲- مزایای تعلیمات شغلی
۴۴	الف- بهبود کمی و کیفی تولیدات و خدمات
۴۴	ب- تقویت روحیه
۴۴	ج- کاهش اعمال کنترل و نظارت مستقیم
۴۵	د- کاهش میزان حوادث حین کار
۴۵	هـ- افزایش ثبات سازمانی و رعایت انعطاف در موارد ضروری
۴۶	۲-۱-۲۳- کیفیت تحصیل
۴۶	۲-۱-۲۳-۱- دانشجوی و عملکرد تحصیلی وی در دانشگاه
۴۷	۲-۱-۲۳-۲- کیفیت درونی برنامه درسی (کیفیت آموزش)
۴۷۸	۲-۱-۲۳-۳- کیفیت تدریس
۴۸	۲-۱-۲۳-۴- رفتار ورودی
۴۸	۲-۱-۲۳-۵- عملکرد تحصیلی و عوامل موثر بر آن
۴۹	الف- سن
۴۹	ب- جنسیت
۴۹	ج- تأهل
۵۰	د- اشتغال
۵۰	۲-۱-۲۳-۶- پیشرفت تحصیلی
۵۰	۲-۱-۲۳-۷- مشکلات تحصیلی
۵۰	۲-۱-۲۳-۸- مشکلات یادگیری
۵۱	۲-۱-۲۴- کارآفرینی و ورزش
۵۱	۲-۱-۲۴-۱- مفهوم کارآفرینی
۵۱	۲-۱-۲۴-۲- انواع کارآفرینی
۵۱	۲-۱-۲۴-۳- اهمیت کارآفرینی (از نظر ایجاد اشتغال)
۵۱	۲-۱-۲۴-۴- نقش کارآفرینی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵۲	۲-۱-۲۴-۵- کارآفرینی ورزشی
۵۲	۲-۱-۲۴-۶- ضرورت کارآفرینی در ورزش
۵۳	۲-۱-۲۴-۷- ایجاد روحیه کارآفرینی در دانشجویان تربیت بدنی
۵۴	۱-۲۴-۸- اهداف آموزش کارآفرینی
۵۴	۲-۱-۲۴-۹- نقش آموزش عالی در توسعه کارآفرینی
۵۵	۲-۱-۲۴-۱۰- اقدامات آموزش عالی در توسعه کارآفرینی
۵۵	۲-۲- پیشینه‌ی تحقیق
۵۵	۲-۲-۱- پیشینه تحقیقات مرتبط با موضوع در داخل کشور
۶۱	۲-۲-۲- پیشینه تحقیقات مرتبط با موضوع در خارج کشور
۶۵	۲-۳- جمع‌بندی
۶۷	فصل سوم : روش‌شناسی تحقیق
۶۸	۳-۱- مقدمه
۶۸	۳-۲- روش تحقیق
۶۸	۳-۳- جامعه آماری
۶۸	۳-۴- روش نمونه‌گیری و تعداد نمونه‌ها
۶۹	۳-۵- روش گردآوری اطلاعات
۶۹	۳-۶- ابزار جمع‌آوری اطلاعات
۶۹	۳-۶-۱- پرسشنامه
۷۱	۳-۶-۲- تعیین روایی و پایایی پرسشنامه
۷۱	۳-۷- نحوه‌ی اجرای آزمون
۷۱	۳-۸- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۷۳	فصل چهارم : یافته‌های پژوهش
۷۴	مقدمه
۷۴	۴-۱- آمار توصیفی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷۴	۱-۴-۱: توصیف خواسته های دانشجویان از شغل آینده شان
۷۵	۱-۴-۲- توصیف نقش آموزش های نظری در اشتغال و آینده ی شغلی دانشجویان
۷۷	۱-۴-۳- توصیف نقش آموزش های عملی و مهارتی در اشتغال و آینده ی شغلی دانشجویان
۷۹	۱-۴-۴- توصیف رابطه رضایت مندی از وضعیت شغلی آینده با کیفیت تحصیلی دانشجویان
۸۰	۱-۴-۵: بررسی رابطه ی بین تصور از آینده شغلی و کیفیت تحصیلی دانشجویان
۸۱	۱-۴-۶- بررسی سایر سئوالات پرسشنامه
۸۲	ابعاد فرهنگی واجتماعی رشته تربیت بدنی
۸۳	بررسی انتظارات اقتصادی و معیشتی دانشجویان از شغل آینده شان
۸۴	بررسی سایر سئوالات مرتبط
۸۷	فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری
۸۸	مقدمه
۸۸	۱-۵- خلاصه تحقیق
۸۹	۲-۵- بحث و نتیجه گیری
۸۹	۱- بررسی خواسته دانشجویان از شغل آینده شان
۸۹	۲- بررسی نقش آموزش های نظری دانشجویان در آینده ی شغلی و انجام وظایف شغلی شان
۹۰	۳- بررسی نقش آموزش های عملی و مهارتی دانشجویان در آینده ی شغلی و انجام وظایف شغلی شان
۹۰	۴- رابطه بین رضایت مندی از وضعیت شغلی آینده و کیفیت تحصیلی از نظر دانشجویان
۹۱	۵- بررسی رابطه ی بین تصور از آینده شغلی دانشجویان و کیفیت تحصیلی شان
۹۲	۳-۵- پیشنهادهای پژوهش
۹۲	۱-۳-۵- پیشنهادهای برخاسته از پژوهش
۹۳	۲-۳-۵- پیشنهادهایی برای پژوهش های بعدی
۹۴	فهرست منابع
۱۰۰	پیوست ها : پرسش نامه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۰۴	نمودارهای فراوانی درصدی سوالات پرسشنامه
۱۱۳	جدول فراوانی و فراوانی درصدی سوالات پرسشنامه
۱۲۹	جدول داده های آماری استنباطی

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۳	نمودار ۱-۲ چگونگی تلفیق و ترکیب برآیندهای مختلف سازمان و مدیریت بر نیروی انسانی و تولیدات آنها
۱۵	نمودار ۲-۲- میزان توجه به واقعیت در انتخاب، ترجیح و انتظارات شغلی
۱۶	نمودار ۲-۳- نمای یک وضعیت انگیزشی
۱۶	نمودار ۲-۴- مدل بازخورد
۱۸	نمودار ۲-۵- نحوه‌ی ارتباط و تاثیر عوامل مختلف در انجام کار و رضایت فرد
۱۸	نمودار ۲-۶- ارتباط بین انجام کار و قصد و کوشش با رضایت و پاداش
۲۰	نمودار ۲-۷- یک نمودار کلی فراگرد انگیزشی اساسی (Dunette and Kircher 1965)
۲۲	نمودار ۲-۸- شیوه‌ی مک گرگور
۲۲	نمودار ۲-۹- مراحل انگیزش انسان
۲۳	نمودار ۲-۱۰- تقسیم‌بندی هرزبرگ از عوامل بهداشتی و انگیزشی
۳۱	نمودار ۲-۱۱- رابطه‌ی کار با تامین نیازها
۳۴	نمودار ۲-۱۲- رابطه‌ی شرایط و محتوای شغل با عملکرد و رضایت شغلی
۳۷	نمودار ۲-۱۳- مدل طرح دوباره‌ی شغل (Hackman And Oldham(1980)
۳۸	نمودار ۲-۱۴- مقایسه‌ی غنی‌سازی شغل با چرخش و ساده‌سازی از نظر عمق و دامنه
۷۴	نمودار ۴-۱: درصد فراوانی انتظارات دانشجویان از آینده شغلیشان
۷۶	نمودار ۴-۲: درصد فراوانی نقش آموزشهای نظری در آینده شغلی دانشجویان
۷۷	نمودار ۴-۳: درصد فراوانی نقش آموزش‌های عملی و مهارتی در اشتغال و آینده‌ی شغلی دانشجویان
۸۰	نمودار ۴-۴: توزیع درصد فراوانی وضعیت اشتغال و رضایت مندی دانشجویان
۸۰	نمودار ۴-۵: نمودار ستونی فراوانی درصدی ادراک دانشجویان تربیت بدنی از رشته‌ی خود
۸۳	نمودار ۴-۶: نمودار فراوانی درصدی انتظارات دانشجویان از ابعاد فرهنگی و اجتماعی رشته خود
۸۳	نمودار ۴-۷: نمودار ستونی فراوانی درصدی انتظارات اقتصادی و معیشتی دانشجویان تربیت بدنی

صفحه	عنوان
۸۶	نمودار ۴-۸: نمودار فراوانی درصدی سوالات مرتبط
۱۰۵	نمودار ستونی فراوانی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از وضعیت آینده آنان
۱۰۵	نمودار ستونی فراوانی درصدی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از وضعیت آینده آنان
۱۰۶	نمودار ستونی فراوانی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از وضعیت اشتغال آنان
۱۰۶	نمودار ستونی فراوانی درصدی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از وضعیت اشتغال آنان
۱۰۷	نمودار ستونی فراوانی تاثیر آموزش های نظری در آینده شغلی دانشجویان تربیت بدنی
۱۰۷	نمودار ستونی فراوانی درصدی تاثیر آموزش های نظری در آینده شغلی دانشجویان تربیت بدنی
۱۰۸	نمودار ستونی فراوانی نقش آموزش های عملی و مهارتی در اشتغال و آینده شغلی
۱۰۸	نمودار ستونی فراوانی درصدی نقش آموزش های عملی و مهارتی در اشتغال و آینده شغلی
۱۰۹	نمودار ستونی توزیع فراوانی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از ابعاد فرهنگی و اجتماعی رشته ی تربیت بدنی
۱۰۹	نمودار ستونی توزیع فراوانی درصدی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از ابعاد فرهنگی و اجتماعی رشته ی تربیت بدنی
۱۱۰	نمودار ستونی فراوانی انتظارات اقتصادی دانشجویان تربیت بدنی از آینده شغلی شان
۱۱۰	نمودار ستونی فراوانی درصدی انتظارات اقتصادی دانشجویان تربیت بدنی از آینده شغلی شان
۱۱۱	نمودار ستونی فراوانی ادراک دانشجویان تربیت بدنی از رشته ی خود
۱۱۱	نمودار ستونی فراوانی درصدی ادراک دانشجویان تربیت بدنی از رشته ی خود
۱۱۲	نمودار ستونی فراوانی سایر سوالات مرتبط
۱۱۲	نمودار ستونی فراوانی درصدی سایر سوالات مرتبط

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۷۵	جدول ۴-۱- توزیع فراوانی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از وضعیت آینده‌ی آنان
۷۶	جدول ۴-۲- توزیع فراوانی تاثیر آموزش‌های نظری در آینده‌ی شغلی دانشجویان تربیت بدنی
۷۸	جدول ۴-۳: - توزیع فراوانی نقش آموزش‌های عملی و مهارتی در اشتغال و آینده‌ی شغلی
۷۹	جدول ۴-۴: - توزیع فراوانی انتظارات دانشجویان تربیت بدنی از وضعیت اشتغال آنان
۸۱	جدول ۴-۵: توزیع فراوانی ادراک دانشجویان تربیت بدنی از رشته‌ی تربیت بدنی
۸۲	جدول ۴-۶: توزیع فراوانی ابعاد فرهنگی و اجتماعی رشته‌ی تربیت بدنی
۸۴	جدول ۴-۷: - توزیع فراوانی انتظارات اقتصادی دانشجویان تربیت بدنی از آینده‌ی شغلی‌شان
۸۵	جدول ۴-۸: توزیع فراوانی سایر سئوالات مرتبط
۱۱۳	جدول فراوانی و فراوانی درصدی سئوالات پرسشنامه

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

مقدمه:

نقش نیروی انسانی در پیشبرد امور جامعه، دارای اهمیتی والاست و مؤثرترین رکن تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محسوب می‌شود پیشرفت‌های اقتصادی و اجتماعی نیز تجهیز نیروی انسانی متعهد، متخصص، ماهر و افزایش مهارت‌های مداوم او را اجتناب ناپذیر می‌کند. نیروی انسانی متعهد در سازمان، با کردار و اعمال خود و اتخاذ تصمیمات صحیح و بموقع، می‌تواند زیان‌های مادی را بزودی جبران و تأمین کند؛ در واقع، همواره برای سازمان ارزش افزوده، ثروت و فایده ایجاد می‌کند و بر سرمایه‌های مادی سازمان می‌افزاید. نیروی انسانی متعهد بیش از هزینه‌ای که صرف تربیت، تجهیز و آموزش او شده است، برای سازمان فایده و ارزش به وجود می‌آورد. تربیت افراد متخصص و افزایش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای افراد جامعه مستلزم صرف مقادیر قابل ملاحظه‌ای از منابع محدود کشور می‌باشد. لذا چنانچه از متخصصین تربیت شده، به نحو احسن و در جای خود استفاده نشود منابع محدود کشور به هدر رفته است. باین وصف برای استفاده بهینه از نیروی انسانی باید آنها را مورد آموزش قرار داد.

یکی از اهداف و وظایف مهم نظام آموزش عالی کشور، پرورش نیروی انسانی متخصص و کارآمد مورد نیاز جامعه است. از بررسی برنامه‌های توسعه‌ی آموزش عالی در برنامه‌های توسعه‌ی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور چنین برمی‌آید که نظام آموزش عالی بیش از آن که به تقاضای بازار کار و نیازهای توسعه‌ی اقتصادی کشور توجه داشته باشد، تحت تاثیر تقاضای اجتماعی برای آموزش عالی بوده است. آمار موجود حاکی از آن است که طی سال‌های اخیر همواره بر تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی افزوده شده است، بدون آن که متناسب با آن فرصت‌های شغلی جدید ایجاد شود.

مراکز آموزش عالی مایلند بدانند دانش‌آموختگان آنها بعد از فراغت از تحصیل با چه سرنوشتی مواجه اند و از تخصص خود چگونه بهره می‌گیرند. بنابراین نظرات مختلفی در خصوص آینده شغلی و تحصیلی دانشجویان در جامعه ابراز می‌گردد که تعدادی از آنها جای تامل و تحقیق دارد.

فصل اول
طرح تحقیق

۱-۱-مقدمه:

در این فصل به کلیات طرح تحقیق، بیان مسأله و ضرورت آن، اهداف و سئوالات تحقیق، محدودیتهای تحقیق و تعریف واژه‌های کلیدی می‌پردازیم.

۱-۲- بیان مسأله:

از جمله عواملی که در بقای سازمانها بسیار موثر است و همواره باید مورد توجه مسولان و مدیران سازمانها باشد، عامل نیروی انسانی است. (۵۹)

نظام آموزش عالی کشور به عنوان یکی از دو قطب تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران مسئولیت تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد مورد نیاز جامعه را در سطوح و رشته های مختلف بر عهده دارد. (۱۸) اشتغال یکی از اساسی‌ترین مولفه های زندگی انسان به شمار می‌رود و هر فردی به خاطر معاش و تداوم زندگی باید ساعاتی از اوقاتش را به آن بپردازد. اشتغال واقعه‌ای از زندگی است که برای همه انسان‌ها در برهه‌ای از زمان اتفاق می‌افتد و هیچ کس را گریزی از آن نیست. همچنین بقا و رشد جامعه به اشتغال وابسته است، جوامعی که انسان‌های فعال و کارآمد دارند، بر زندگی خویش حاکم هستند و به انواع گوناگون در تعیین شیوه زندگی جوامع دیگر اثر می‌گذارند. جذب فارغ التحصیلان دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور در بازار کار منوط به داشتن توانایی ها و ویژگی های است که بخشی از آنها باید در طول دوران تحصیل در دانشگاه به دست آید. به نظر می رسد عدم تناسب بین فرایندها و سرفصل های آموزشی رشته های تحصیلی موجود در دانشگاه ها با مهارت ها و توانایی های مورد نیاز بازار کار، مهمترین عامل موفق نبودن فارغ التحصیلان در کاربایی و اشتغال باشد. (۵۰)

کار و اشتغال یکی از مباحث اصلی اقتصادی به ویژه در کشورهای در حال توسعه، مانند ایران، که با کثرت جمعیت جوان رو به رو هستند به شمار می‌رود. ایران هم اکنون با موج عظیمی از جمعیت جوان و جویای کار رو به رو است که امکانات موجود، پاسخگوی نیاز اشتغال برای آنان نیست و بیکاری از معضلات اساسی جوامع کنونیست که آثار منفی فردی و اجتماعی فراوانی به دنبال دارد. (۲۱)